

Pub. 20. num. 43.

DISSERTATIO INAUGURALIS JURIDICA, 8

DE

1726 5 //

VALIDA IN INSTRUMENTO FACTA FORI RENVNCIATIONE,

QVAM

Occasione L. si quis 29. C. de pactis,

DIVINA ASSISTENTE GRATIA,

EX

DECRETO ET AVCTORITATE

MAGNIFICAE FACULTATIS JURIDICAE,

IN ILLVSTRI MARBURGENSI ACADEMIA,

PRO

SVMNIS IN VTROQUE JURE HONORIBVS,
ET PRIVILEGIIS DOCTORALIBVS RITE CONSEQVENDIS,

PVBlico ET SOLENNI

ACADEMIAE PROCERVVM EXAMINI

DIE XXV. MENS. JULII clō 16ccxxvi.

SVBMITTIT

STEPHANVS SIGISMVNDVS
WLØEMEN,
SAXO.

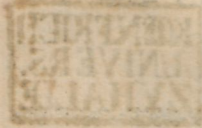

MARBURGI CATTORVM,

TPIS PHILIPPI CASIMIRI MÜLLERI, ACAD. TYPOGR.

DISSERTATIO IN IURIS UNIVERSALIS JURIS
 DE
VALIDA IN IURIS
MENTO FACTA FORI
RENVINCATIONE
 QUA
 JOHANNES A. S. P. S. C. S. S. S.
 DIVINA ASSISTENTE GRATIA
 ET
 DECRETO ET AUCTORITATE
 SACRAE SACRAE SACRAE SACRAE
 IN IURIS MARBURGENSI ACADEMIA
 A. S. S. S.
 SYMMIS IN VTROQUE IURE HONORIBUS
 ET PRAESENTI DOCTORATUS RITE COMPLEVIT
 Praeside et Sodalibus
 ACADEMIAE PROCURATORI ERANT
 DECANI, MAGISTRI, SODALES
 EXIMIISSIMI ACADEMICI
STEPHANUS SIGISMUNDUS
WILHELMUS
 MARBURGI CAESARUM
 THOMAS PHILIPPI CASIMIRI MELLERI, Acad. Praes.

SERENISSIMO ATQVE CELSISSIMO
PRINCIPI AC DOMINO,
DOMINO

ERNESTO
FRIDERICO,

DUCI SAXONIAE,
JULIAE, CLIVIAE, MONTIVM,
ANGRIAE & WESTPHALIAE,
COMITI PROVINCIALI THVRINGIAE,
MARCHIONI MISNIAE, COMITI PRINCIPI
HENNEBERGIAE, MARCHIAE & RA-
VENSBERGAE, DYNASTAE RAVENSTEINII,
ET RELIQ.

PRINCIPI AC DOMINO MEO
CLEMENTISSIMO

SACRVM.

SERENISSIMO ATQUE CELSISSIMO
PRINCIPIS AC DOMINO
DOMINO

ERNESTO
FRIDERICO

DUCI SAXONIAE,
JURAE CIVIAE MONTIVM,
ANGARIAE & WESTPHALIAE,
COMITI PROVINCIAE THVRINGIAE,
MARCHIONI MISNIAE, COMITI PRINCIPIS
HENNERBERGIAE, MARCHIAE & RA-
VENSBERGIAE, DYNASTAE RAVENSTEINI.

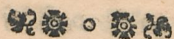
ET RELIG.

PRINCIPIS AC DOMINO MELO
CLEMENTISSIMO

SACRATISSIMO

SERENISSIME ATQUE POTENTISSIME
PRINCEPS AC DOMINE,

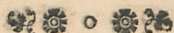
DOMINE CLEMENTISSIME

uando suos arcus per æthera circinat
iris, ventorum rabies declinat in
tranquillitatem, nubium caligo
dispergitur, Cæli facies se monstrat
nobis serenam, tonitru & fulgu-
ris fulmina cessant, atque ex tenebroso, præradiat
tempus nobis amœnissimum.

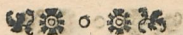
SERE-

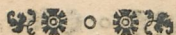
SERENISSIME PRINCEPS obitus PA-
RENTIS TVI, Principis nostri post fata non
minus submississime devenerandi, universum DV-
CATVM maxima tristitiæ nube ac tempestate, ita
hactenus obtegit, ut nil nisi spississimas tenebras
potuerimus intueri: Quid enim tristius accidere
potuisset, quàm quod firmissima Reipublicæ Co-
lumna, subito quasi tonitru ac fulgure mortis,
proh dolor? fuerit eruta. Et sanè, nisi CEL-
SITVDINIS TVAE Mater Optima, PRIN-
CEPS AC DOMINA nostra CLEMEN-
TISSIMA, illam prudentissime regnasset, cun-
cta in tempestatem, funestumque statum, trans-
mutata fuissent. Quemadmodum autem Iris,
quam primum illucescit, belligerantia tonitru
fulmina propellit, eaque Cælo pax aurea red-
integratur: Sic omnes ac singuli SERENI-
TATIS TVAE submississimi subditi, in maxi-
mam prorumpunt lætitiã, intuentes formosis-
simam salutis suæ, è tenebrosis tristitiæ nubibus
progre-

proredientem Iridem. Quapropter utique pietas atque submissio jubent, ut & ego cum omnibus ac singulis piissimis subditis, gaudium ex felici è peregrinis oris, in CELSISSIMAM DOMVM reditu, perceptum, devotissimis votis ac precibus obtester, insimulque me, meaque studia GRATIAE TVAE CLEMENTISSIMAE, humillimè commendem. TIBI itaque voce devotissima, inter innumera subditorum vota congratulor, quod CELSISSIMAM TVAM DOMVM non modo salvam post reditum, florentemque, sed & splendore uberrimè auctam, omnibusque suis numeris & partibus beatam, nunc iterum aspiciamus. Augusto quondam vectores & nautæ acclamabant: PER TE VIVIMVS; PER TE NAVIGAMVS; PER TE LIBERTATE ATQVE FORTVNIS FRVIMVR. Latius hæc ego TIBI acclamo: PER TE VIVIMVS, PER TE LAETAMVR: PER TE LIBERTATE ATQVE FOR-

FORTVNIS FRVIMVR: VIVAT PRIN-
CEPS NOSTER CLEMENTISSIMVS,
ERNESTVS FRIDERICVS,
gratiosissimaque & indulgentissima sua dextra,
primitias hasce Academicas, devotionis meæ mu-
nus, accipiat, quod submississime orat, rogi-
tatque

SERENISSIMAE CELSITVDINIS TVAE

Subjctissimus & humillimus
seruus
FOR

St. S. WLOEMEN.

Q. D. B. V.
 SECTIO I.
 THESIS I.

anta à teneris usque hominum perversitas est, ut propter contentiones, cohabitare genus humanum vix possit, & hinc fratrum quoque gratia rara sit, imò inter parentes ipsos simulates oriantur & rixae, quibus dirimendis sedandisque, comoda fuerunt statuenda remedia, supremæ opinor Majestatis terror, Magistratum potestas, & Judiciorum vigor. Nam, licet tramites decori, ipsis hominum mentibus, in creatione à natura impressi; CICERO *L. 2. d. LL.* non tamen naturæ depravatæ reprimatur malitia, nec jus quoque legitimum, legumque sanctiones, factiones, motus & violentias, in civitate tollere possunt, nisi dentur, qui Jura regant, & Juri dicundo sint præfecti, ut Pomponius, *L. 2. §. 13. ff. de O. I.* eleganter asserit. Hinc in omnibus omnium Gentium rebus publicis, judicia fuisse constituta, ex variis antiquitatis patet monumentis, quod inter alios, non minus perbelle demonstrat LEHMANN *in Chron. Spirensi L. 2.* & CONRING. *in Dissert. de judic. Imperii Germanici*, ubi ex Cæsare & Tacito referunt, Regionibus & Pagis Principes præfuisse, eosque inter suos jus dixisse, & minuisse controversias.

A

THESIS

THESIS II.

Verum cum subditi pro varietate conditionis personarum, rerum, & actionum humanarum, diversis non modo subjecti sint foris & judiciis, sed etiam variis inde fruantur Jurisdictionibus, sic pro disjunctis proinde illis inter se constitutis Magistratibus, disjunctis quoque obstringuntur legibus, ita ut non semper ea, quae cupiunt, temere possint in effectum producere, inprimis cum ultrò eorum potestati sese subjecerint, liberrimâque ex voluntate superiorem agnoverint, quare cum ejus tantum sit nolle, cujus & velle, & repudiare nemo possit, ad quod propria facultate est inhabilis, atque sic frustra quaeratur de voluntate, nisi prius constet de potestate arg. *l. 13. l. 174. §. 1. de R. I.* sic operae pretium poni existimavi, si quidem pro specimine Inaugurali, thema *de valida in instrumento facta renunciatione fori privilegiati*, mihi seligerem, ad cujus evolutionem, Divino invocato auxilio, pro virum tenuitate, me nunc accingo.

THESIS III.

Quid Renunciatio, it. quotuplex illa sit, qui de renunciationibus in genere vel in specie scripserunt, larga manu toties excuti sunt, ut iisdem hic immorari velle, supervacaneum jure meritoque existimem: Ipsam vero *Renunciationem fori*, de qua acturus sum, describo, quod sit: *Fori, cui quis Jure communi, vel ex singulari privilegio aliâs subjectus, quoad certam causam, in favorem alterius. Jure permittente, facta abdicatio.* Adeoque forum hic non denotat locum, in quo judicium agitur, seu ubi Judex & partes, ad inquirendam, decidendamque causam conveniunt, sed ipsam judicis competentiam, inter partes litigantes, teste CALVINO in *Lexic. Juridic.* voce *Forum*: Haec competentia dicitur, aut ratione juris communis, aut ratione privilegii singularis: Nam jure communi forum sortimur in actione reali, eo in loco, ubi res sita, in personali, ubi contraximus: Jure singulari, ubi

ubi proprie & de jure sumus conveniendi. Hinc fori *renunciatio*, vel maxime differt à prorogatione, forum enim prorogatum, proprie non est competens forum, atque aliter non constituitur, nisi litis contestatione, cum hic extendatur & habitus & actus, ac excedat suos terminos naturales. *Renunciatum* autem forum, est, & manet forum competens, nisi quoad hunc actum, & sic renunciatio etiam, si non in præjudicium universitatis facta fuerit, statim convalescit, & tribuit actori jus quæsitum, non autem prorogatio, etsi non negem, quod per renunciacionem actu inducatur prorogatio. Interim sicut *Renunciatio* est species alienationis, sic renunciare possunt, qui & contrahere & quibus forum jure communi, vel ex singulari privilegio est concessum. Objectum renunciacionis, hic est favor alterius, quo sc. rem suam facilius consequi possit.

THESIS IV.

Sequitur nunc; ut primo loco dispiciam, an *Renunciatio fori, Jure permittente, unquam fieri possit*: Quod ipsum ad duædam *Legis 29. C. de pactis* in Lemmate Dissertationis præscriptæ, evincere conabor, cujus verba proinde, quantum instituti ratio exigit, mihi pro cynosura erunt. In *l. hac 29. (quæ una ex quinquaginta decisionibus, lata enim à Justiniano Imperatore anno primo post consulatum Lampadii & Orestis, qui Æ. Chr. 531. directæ ad Johannem P. Præt. & veteris juris altercationem decidit)* quæstio s. casus continetur, ubi partes instrumento desuper confecto, per conventionem se foro suo ordinario abdicaverant. Dubitatum, Imperator, antea fuisse, ait, utrum renunciantibus, nihilominus contra voluntatem propriam venire, poenitere atque exceptione præscriptionis ejusce fori, se tueri liceat? Ipse vero Imperator clarissime hoc dubium autoritate LLatoria decidit; *Si quis iniquens, in conscribendo instrumento confessus fuerit*: Quoad jus Romanum non parum sane hic interesse puto, ita ne loquatur JCtus, an si

A 2 in con-

in contrahendo convenerit, si pactus sit: cum hoc modo intelligeretur pactum contractui adjectum, i. e. in ipso contractu, ex e-
jusmodi pacto, Jure civili nascitur actio, jure pratorio exceptio
& replicatio, quod multo aliter se habet eo in modo, quo Imperator hic sumit, cum hoc loco *instrumentum* non antecedit con-
tractum & sit in continenti, sed sequatur & superveniat. Verum
cum pactorum indolem & naturam, longè aliam hodie esse, ac
jure fuerit Romano, in comperto sit; sic antiquitatem, aut placita
juris Romani, quippe cum illo jure ex pacto serio, licet & delibe-
rato, nulla efficax nascatur obligatio & actio, nisi vel transferit in
speciale nomen contractus vel speciali lege confirmatum, vel con-
tractui in continenti adjectum, vel implemento corroboratum es-
set. Jure vero Germanico serium & deliberatum pactum, semper
& omni tempore, obligationem & actionem efficacem produxerit,
etiamsi in sensu juris Romani nudum audiat: *vid. SCHULTER Exerc.
ad ff. tit. de pactis §. 2. idemque juri Can. consonum sit, arg. c.
1. & tt. X. de pactis. ubi DN. BÖRMER in VM. jur. can. L. 1. Tit.
XXXV. §. 1. prolixius inquirere, instituti mei ratio non est. vid.
MEY. p. 5. Dec. 408. CARPZ, p. 2. cap. 19. def. 17. n. 8. & p. 2. dec.
146. n. 2.*

THESIS V.

Pergit Imperator, *confessus fuerit*: Confessionem ipsam par-
tium esse, vel saltem pacti vim habere, patet ex *l. 40. §. 1. de pactis*,
ubi PAPIANUS, *qui provocavit pactus est*, dicit: Et non obstante eo,
quod improprie accipi velint FRANCISCUS CYRTIVS, ad *d. l. 29. C. de
pact. n. 1.* aliique, recte tamen & proprie, ex usu latinitalis genui-
no, loqui hic LLatorem existimo: quippe cum *confessio* pro
qualicumque contra se facta pronuntiatione, sit accipienda. *vid.
PAVL. l. 1. ff. de confess.* ac sic confessione in conscribendo instrumen-
to facta, se fori praescriptione non usurum, aliquis contra se pro-
nunciat, & sibi est impedimento, quo minus exceptione fori non
compe-

❁ 5 ❁

competentis, postea uti possit. vid. l. 11. §. 1. de interrog. l. 7. C. de probat. adeo ut nec revocare eam regulariter valeat. l. 11. C. de confess. MOLLENB. div. s. c. 3. add. 1. (quid clarius).

THESIS VI.

Interim cum LLator non se referat ad pactum aliquod præcedens, ubi aliàs sic verba sonare debuissent: *Si quis in conscribendo instrumento confiteatur, hoc actum esse, ut fori præscriptione uti nolit*, ubi etsi revera contrahentes pacti non essent, tamen dubium non foret, quin teneatur confessus, quia fides instrumento est habenda, donec contrarium proberur; l. 15. C. de fid. Instr. §. 12. & 17. Inst. de inut. stipul. §. ult. Inst. de Fidejuss. sed loquatur de eo, qui in conscribendo instrumento ipso & simultaneo actu, nunc primum confitetur & promittit, dubium omnimodò videtur, an vim pacti nanciscatur? quia non ex duorum placito, sed unius confessione provenit; certo vero certissimum est, in pacto duorum placitum, & mutuum consensum adesse debere arg. l. 1. §. 3. in fin. ff. de pact. §. 17. Inst. de inutil. stipul. adeo ut ante omnia in contractibus caute attendendum, quo consensus utriusque contrahentis, liquidò exprimatur, ejusque obstacula è medio tollantur. Sed, quis crederet, in presenti casu eum non consentire, qui renunciationem desiderat, aut in cujus favorem ea facta, imò si proprio motu fuerit renunciatum, & alter non contradicat, quis negaret, illum renunciationem, non rati habere, imprimis cum salutis suae, in dubio nemo hostis præsumatur, in tantum, ut libera ei proinde concedenda voluntas, jus suum ex renunciatione perceptum, strictissimè persequi.

THESIS VII.

Sequitur in textu: *se non usurum fori præscriptione*. Habet Præscriptionis vocabulum, apud D. D. varios significatus, vid. WESENB. in parat. sub tit. de Except. n. 4. HAHN. ad WESENB. sub tit. de usurpat. & usuc. n. 3. ZANGER. de Except. p. 1. c. 3. n. 28.

n. 28. Alii enim illud acquisitioni rerum mobilium, per continuatam possessionem speciatim applicarunt, speciali quoque nomine *usucapionis* venerati sunt: alii auctis sc. Imperii finibus, generali verbo *prescriptionem* nominarunt à *prescribendo*, ubi legibus prescriptum est tempus, intra quod quis jus suum prosequi tenetur, sub poena amissionis. HAHN. ad WESEN. sub tit. de usurp. & usuc. n. 3. unde & temporis praesentio dicitur SCHNEIDEW. ad Inst. tit. de usuc. ad pr. n. 6. vel etiam ab *inscribendo*, quod res prescripta decennio, quasi nomine Domini inscriberetur. vid. SCHILT. prax. jur. Rom. in for. Germ. Ex. 45. §. 48. sic usucapio & praescriptio iure veteri fuerunt discretæ, & differabant objecto, tempore, effectu, cujus distinctionis litem, cum praescriptio & usucapio, hodie sub unico illo vocabulo praescriptionis comprehendatur, hic non discutiam, pluribus illam legere poterit B. L. apud STRUV. Exerc. XLIII. th. 5. Hoc saltem monendum, duo hodie praescriptionum esse genera, altera quæ usucapioni æquiparata, quæ *praescriptio* est rerum, & est modus acquirendi dominium rei. à non Domino b. f. & iusto titulo acceptæ: altera temporis, quæ *praescriptio* in specie vocatur: MOLIEN. p. 480 add. 2. Praescriptioni vero sunt subjectæ, non solum res corporales, sed etiam incorporales &c. pr. Inst. de usurp. & usuc. l. un. C. de usuc. transform. l. fin. C. de praescr. long. temp. sub quibus inter alias venit iurisdictio, quæ praescribenti dat exceptionem incompetentiæ, imò vox ipsa praescriptionis, pro dupliciter intellectu ejus sensu, denotat exceptionem, ac sic strictè pro exceptione temporis, late pro quacunque exceptione, non modo dilatoria, ut l. pen. & ult. C. de except. praescript. praesudic. sed & peremptoria l. 8. C. eodem, accipitur vid. l. 15. §. 7. de adult. l. 18. §. ult. de iudic. l. ult. de suspect. tut. l. 1. §. f. ne de statu def. l. 24. §. 3. de legat. 2. l. 3. de praevicari. ubi clare patet, verbum *prescribere* significare excipere sive ab agendo repellere.

Atque ita si alio loco quis convenire nos audeat quam in foro præscripto, quod intuitu rei, velet commune, vel privilegiatum, competit nobis exceptio declinatoria, adversus jurisdictionem, in tantum, ut sicuti nec renunciatio præsumitur, ita nec voluntas juri derogandi, nisi specialiter exprimatur, inde colligi possit, *arg. cap. 2. de rest. spoliat.* cujus verba hæc sunt: *solicite cures perquirere, quo tempore renunciavit ecclesiæ, & si tibi consiterit, eum spoliatum, cum eidem ecclesiæ renunciavit, contra eum testes alterius partis, de juramento & renunciatione sponte facta, antequam restitutus fuerit, non admittas, quia non est verisimile, quod sponte juri suo renunciaverit spoliatus.*

THESIS IX.

Præcedente Thes. forum dixi respectu rei, aut esse ex jure communi, aut singulari, in illo forum facit in actione reali, locus rei sitæ, in personali contractus; In hoc scilicet, singulari, reus forum sibi facit, ubi conveniri potest, scilicet in foro privilegiato, quod quinque hominum generibus, ratione conditionis personarum competit, & quidem 1.) Personis miserabilibus, illis enim Imperator Constantinus in *l. un. C. quando Imperator inter pupill. vel viduas*, intermissis instantiis intermediis forum constituit immediate, coram iudice supremo, *vid. STRYCK. introd. ad prax. C. 5. §. 20.* quod quidem in Camera Judicio, non amplius observari, ex male intellecto sensu GAILLII *L. 1. Obs. 1. n. 40.* non pauci, quos inter & SCHÜTZ. in *compend. ad Lauterb. tit. de judic.* putarunt. Verum attenditur tamen tradente Domino CARPZ. *L. 2. Ref. 19. n. 15.* GROENEW. *ad d. l. un.* adhuc in Principum secularium judiciis, quin imò & ipsa Camera, LYDOLPH. in *prax. Camer. pag. 32.* *vid. LYNCK. in anal. tr. ad Srav. in fin. tit. de judic.* & quanquam apud Imperatorem, forum hocce non observetur, ne contra quam in capitulationibus promisit, Principum & Statuum Imperii instantias turbare videatur, & ius evocandi alienos
subdi-

2 subditos, promiscue concedat. Ex capite tamen protracta & denegata
 justitiæ recursum quilibet ad summa Imperii Tribunalia habet, VULT.
 ad d. l. un. STRUV. Exerc. IX, th. 15. Multo minus Judicium illud,
 quando causa discutienda, peculiare forum efflagitat, ut sunt Eccle-
 siasticæ, Feudales, Metallicæ &c. obtinebit. alleg. LYNCK. in anal.
 ad STRUV. tit. de judic. th. 59. idem in dec. 1276. nam cum ea gratia
 constitutum, nè diuturnitate litis & per plures instantias, cum ma-
 ximo bonorum suorum & temporis dispendio, hujusmodi commi-
 seratione dignissimi homines defatigati, sub justo saepe, (ut dicunt)
 Clypeo succumbere, vel etiam sua penitus exhaurire cogantur; sic
 non video, cur privilegium, istis personis sit adimendum, nisi per-
 sona miserabilis, contra æque miserabilem agat, ubi privilegia se
 mutuo impedire solent, arg. l. II. §. fin. ff. de minor. l. 8. de excus. tut.
 nec percipere possum, cur illustribus viduis, quæ non minus mise-
 rabilibus sunt annumeranda CARPZ. L. 2. Ref. 19. n. 27. seqq. hoc
 privilegium denegat: Tametsi enim judicum inferiorum potentiam,
 forte non perimescant, sufficit tamen, quod alia causæ accedant,
 veluti consilii inopia, vexatio diutina, sexus imbecillitas, carentia
 mariti, & si quæ plures sint, quæ pro varietate casuum & persona-
 rum occurrunt, ac passim a DDribus ad sæpius dict. l. un. comme-
 morantur, quæ in divitiibus ac pauperibus viduis, imò & virginibus
 parentibus orbatis, propter similitudinem causæ, locum inveniunt:
 Præcipue cum non divitiæ, sed persona consideranda veniat.

THESIS X.

Non minus ratione conditionis personarum, privilegiatarum
 forum etiam competit, secundum l. pro thesi electam, militibus, in
 dignitate constitutis, & Sacerdotibus; in verbis propter cingulum
 militiae suæ &c. Variis propter cingulum, milites gaudent privi-
 legiis. Habent enim suum ordinarium judicem, sc. Magistrum l.
 præfectum militum l. Magisteria C. de jurisd. l. si postea C. de judic.
 gaudent jure singulari circa tutelas, testamenta, torturam, igno-
 ranti-

rantiam juris, gaudent beneficio competentiae &c. *l. 18. de re judicata*, unde & cinguli praescriptio *sec. l. ult. C. de apparit. mag. milit.* eorum jus appellatur, ita tamen, ut à foro communi, secundum communem DDrum sententiam, penitus non sint exempti, quod notabile: nam in delictis levioribus, remittuntur quidem ad Duces suos, *l. 3. ff. de re milit. l. 6. C. de jurisd. omn. jud.* in gravioribus autem puniuntur, ubi conveniuntur. *l. fin. ff. de accusat.* Hodie per Recessum Imperii constitutum, si exercitus adhuc distet tribus miliaribus à loco delicti, tunc remittendum esse militem ad exercitum, ut ibi secundum jus belli, poenam luat.

THESIS XI.

Liberati sunt, ut dixi, ab onere tutelarum, quoniam artem profitentur liberalem *§. 15, Inst. de Excus. tut. junct. l. 4. C. qui dar. tut. l. 8. C. de legat.* ubi ἐν παρόρτι notare licebit, pistores militum, qui frumentum publicè datum coquunt, vulgo *Commiss. Bedder* ab hoc onere etiam esse immunes *l. fin. ff. de excus. tut.* ea forsàn peculiari ex ratione, quod circa victum, quo sine aliàs armati militare nequeunt, die nocteque debeant esse occupati.

THESIS XII.

Testamenta sua faciunt pro arbitrio, absque omnibus aliàs necessariis solennitatibus *l. 42. ff. de testam. milit. confer l. 43. ff. eod. id quod tamen ad testamenta, in otio & pace conscripra, factaque extensum nolo, propter l. un. pr. de bonor. poss. ex testam. milit.*

THESIS XIII.

Ratione torturae, privilegio olim insigni gavisi sunt, beneficio *l. 3. §. 1. ff. de re militari*, quod secus tamen se habet, tam in criminibus atrocissimis *per l. 3. 4. ad l. Jul. Majest. l. 7. ff. de question. l. 11. l. 16. C. eod. l. 4. §. 4. C. de haeret. &c.* quam hodiernis moribus, propter jus Carolinum, quod neminem à tortura excipit, in primis, quando princeps cognoscit de delicto, quo fecit *BRVNN. proc. inquisit. cap. 8. membr. 5. n. 24.*

B

THE.

THESIS XIV.

Et Juris ignorantia militibus, (ut inter omnes constat,) nocere non solet, etsi milites fuerint DDres, adeo ut etiam in lucro caprando, sententia hæc obtineat. *arg. l. 9. §. 1. ff. & l. 1. C. l. 9. pr. l. 11, C. de juris & facti ignorantia l. ult. C. de testam.*

THESIS XV.

Beneficio denique competentæ, miles gaudet, propter *l. 6. pr. & 18. ff. de effect. sentent. & interl. ne sc. ad saccum usque & peram excuti queat, sed ad sustentationem ipsi aliquid relinquatur: quod quidem pro creditoribus perquam durum videtur, sed ita lex scripta, vid. l. 14. ff. de LL. l. 20. cod.*

THESIS XVI.

Recensita hæctenus militum privilegia, quæ solis olim competeabant militibus, vel actore pagano, milite reo *l. magisteria 6. C. de jurisd. omni. jud.* hodie etiam extenduntur ad militiam, (quam vocant) togatam *l. 38. C. de Episc. & Cler.* sub qua veniunt studiosi, quandoquidem & hi precibus quasi militant adversus hostes Ecclesiæ, & in perpetua quadam schola inclusi sunt, *cap. prælatum cum aliquot sequentibus & cap. ult. dist. 88. cap. vident, distinct. 86. text. in Nov. 123. cap. 5.* Prohibet enim nominatum *auth. habita C. ne filius pro patre,* ne ad alium Judicem, quam Episcopum, aut Rectorem vocentur, neque, dum studia in Academia quadam persequuntur, ibique eorum gratia degunt, eos in civitate domicilium, quia animus in iis perpetuo ibi commorandi deficit, illique animus ex sola habitatione, præsertim quando de alia commorandi causa constat, minime colligi potest *l. 17. §. 5. l. 27. §. 2. ad municipal. l. 5. §. 3. de capt. & postl. revers. CARPZ. L. 2. Resp. 22. n. 20. sqq.* constituisse dicendum est, quia aliàs miserimæ utique, imò deterioris forent conditionis, quam subditi perpetui, si ad extraneum promiscue loci judicem trahi possent. Ceterum loquor de studiosis, qui in albo academico nomen suum professi sunt, vel

vel ad minimum admoniti matriculam contumaciter non neglexerunt, odio enim aliàs multo magis, quam favore digni essent reputandi, quapropter, nec privilegiato foro gaudere, eoque minus jurisdictionem Judicis oppidani evitare poterunt. RICH. & DD. *ad d. auth. habita Cod. ne fil. pro patre DONELL. l. 17. c. 20. litt. K. vid. CHRISTOPH. BESOLD. Dissert. de Studiosis. &c.*

THESIS XVII.

Interim tamen nemo in eam venire debet opinionem, ac si forum studiosi privilegiatum ad contractus alibi celebratos, vel delicta extra provinciam commissã extendi, aut Rectorem desuper Jurisdictionem sibi arrogare posse, putarem; namque ob hæc & similia, in Academiis Senatus Academicos non esse molestandos, censeo, nè studia illorum contra intentionem allegarã auth. interrumpantur, vel hi ab illis penitus avocentur. STRUV. *Ex. IX. th. 25.* FRANZC. *ad tit. de judic. n. 42.* quod tamen secus se habet eo in casu, si nullo loco alio studiosus conveniri possit, v. gr. si aliud domicilium non habeat, cum hoc loco ne actoris jus penitus eludatur, & in casibus memoratis, in academia talem convenire, nemini sit prohibitum arg. *l. 7. c. de incol.* qui plura de hisce desiderat, legat HERMANNI CONRINGII *de antiquitatibus Academicis Dissertationes.*

THESIS XVIII.

Vel dignitatis: qui dignitatem habent, fori itidem gaudent privilegiis; sunt enim à jurisdictione civitatis provincialis exempti, *l. 24. de judic. CARPZ. in proc. tit. 3. a. 4. n. 76. KLOCK. vol. 3. c. 298. quest. 3.* veluti principum consilarii, seu ut generalius paulò dicam, statuum Imperii, qui in delictis coram Principe, vel commissariis ab eo ad id specialiter deputatis, sc. si delictum in provincia, secus si extra eam commissum fuerit, conveniuntur, *l. 2. c. ubi de crimin. l. 4. C. de silent.* STRYCK. *de foro ministr. priuc.* Nam clarissimi etiam in delictis, forum delicti commissi sequuntur, quia

ut inquit *l. i. C. ubi senator vel clariss.* omnem huiusmodi honorem reatus excludit, sc. honorem fori, de quo LLator *in d. l.* loquitur, non dignitatis, idque tantum quod clarissimi in provinciis delinquentes, non coram Præfecto urbis conveniendi sint, & ad eum provocare queant, sed in eo loco, ubi crimen perpetratum, conveniri debeant, innuere voluit, nam dignitas penitus per reatum non tollitur, etsi aliquo modo obfuscerur *l. i. l. 9. §. 11. l. 16. §. 3. l. 28. §. ult. l. 38. §. 2. de poen. l. 6. pr. ad L. Jul. pecul. l. 3. §. 5. ad l. corn. de sicar.* LYNCK. *Resp.* 47. n. 45. seqq. Illustres vero coram solo principe, vel ab eo delegato cognitore, in criminalibus conveniuntur *l. fin. C. ubi senat. vel clariss.* quod hodie ad Principes & status Imperii, ut hi in delictis etiam in alieno territorio commissis, non alium quam ipsum Imperatorem iudicem apnoscere teneantur, nisi in causa fractæ pacis publicæ & perduellionis versentur; de his enim summa Imperii Tribunalia cognoscunt, *Ord. Camer. p. 2. tit. 9. §.* So jemand hohen oder niedern & *tit. 20. §.* weiter ob sich jemand: extendunt DD. & fundamenta pro hac sententia *ex Friderici II. & Alberti I. constitutionibus*, nec non ex observantia Imperii desumpta adducunt. HEIG. *p. 1. Q. 9. n. 42.* SCHVBER. *de Austreg. c. 5. n. 64. seqq.* BRVNN. *l. i. C. ubi senator. vel clariss.* GAIL. *de Pignor. c. 3. n. 11. 12. 13. 14.* BAVRM. *de jurisd. lib. 6.* GOLDAST. **Politische Reichs-Händel** SCHWEDERVS *in introd. ad ius publ. part. special. sect. 2. cap. 17. §. 20. & reliqui.* At ex facto licito coram regimine, vel principis Dicastrio, vel aula Marechallos conveniuntur, (nisi pro prima instantia Domicilii forum ipsi elegerint. CARPZ. *L. 2. Resp. 13.*) Et hoc etiam ad alios statuum officiales, DDres recte extendunt, veluti Assessores, Secretarios, Quæstores extraordinarios, & Vicarios, Ambtes verwesere (de quibus omnibus vid. BERGER *d. l. n. 7.*) Syndicos civitatis, qui simul Assessoris aut Fiscalis Provincialis dignitate fruuntur. LYNCK. *dec. 419.* Hos etenim, aliosve, quia partem aliquo modo ejus corporis faciunt, evocavit princeps *l. 4. C. de silent. l. cubacula.*

bicularios C. de præpos. sacrar. cub. Cothm. §. 1. Rz. 21. n. 94. Alcyf. Ricc. in pr. For. dec. 549. MYLER de princ. & stat. Imper. c. 41. §. 5. & 8. junct. ipsius Hyaroch. cap. 9. §. 15. HEESER de commun. honor. p. 8. cap. 9. §. 15. BRVNN. c. 3. dec. 60. MEV. p. 5. dec. 165. atque inter hos privilegiatos, recenset BERGER d. l. non minus Praefectos Forestarios superiores, Ober-Forstmeistere / imo ad omnes indistincte producitur Officiales, Renthmeister / Cammer, Casirer / Pfennigmeister & reliquos, quos omnes enumeraretam supervacaneum, quàm b. L. tædiosum puro.

THESIS XIX.

Hoc interim fori privilegium iis durat, quanquam officialis jus civitatis, quo emolumentorum particeps fiat, acquisierit, vel domum ibidem sibi comparaverit, aut post Domini interitum, extra servitia constitutus, vitam egerit. LYNCK. Resol. 343. ubi etiam de foro rerum immobilium ad officiales pertinentium agit. vid. DN. BÖHMER in introd. in jus digest. tit. de judic. GRIBN. princ. process. judic. proleg. §. 8. & 9.

THESIS XX.

Verum prætereundum hic non erit, non aliter illis hoc forum competere privilegiatum, quam si in civitate, in qua aula principis est, commorentur, & actu munera sua subeant, sin secus, illos jurisdictioni senatus oppidani subiacere. CARPZ. L. 2. Res. 13. per tot. MEV. p. 3. dec. 404 n. 2. & 3. à quâ sententia nec alienus videtur STRUV. Exerc. IX. th. 33. uti non minus ratione præstandorum, à jurisdictione judicii realis se vix eximere poterunt LYNCK. Res. 567. Quoad ceterum autem, ei qui pluribus gaudet foris privilegiatis, in quo conveniri velit, electio datur, & sic Cæsarea Majestas Sueciæ Reginæ, ejusque successoribus, privilegium electionis fori concedit: art. 10. Instrum. pac. Cæsareo Suecico Osnabr. §. 12. plura vide apud RODING. ff. camer. Lib. 1. tit. XX. cap. VI. sic tamen, ut intra tres menses à die denunciatae litis declarare debeant, coram quo se iudicio sistere velint.

THE-

Succedunt verba textus: *Veletiam Sacerdotii prærogativam: Prærogativæ nomine jus quoddam præcipuum, & singulare privilegium denotari BRISSONIVS de V. S. compluribus textibus probatum dedit, add. GRONOVIVS Observ. libro nov. cap. 1. Hic autem de prærogativa Sacerdotum, ratione fori sermonem esse, res ipsa loquitur. Sacerdotes haud dubie Christiani hic indignantur, & quam Imperator Justinianus à primordiis Imperii nimium quantum papizaverit, complura tamen persuadent, in nostro textu eundem, id nondum egisse, ut Clerici Imperio Civili plane eximerentur. Et enim in l. 33. §. 1. C. de Episc. & Cler. (quæ utcumque Leonis & Anthemii nomen præ se ferat, Imperator tamen Justinianus omnia sua fecit) adhuc constitutum, Clericos lire pulsatos, Rectorum Provinciae judicio subiectos, ibique conveniendos esse. Et in Nov. 83. pr. anno 539. emissa, indeque desumpta auth. Clericus C. de Episc. & Cler. eodemam delapsus fuit, ut Clericos in causa pecuniaria, primo loco apud Episcopos conveniendos esse velit. Vnde per se liquere existimo, sub hac fori prærogativa in l. nostra, exemptionem à iudiciis inferioribus unice indigiari. At enim vero inter alia complura dominationis (ne quid gravius dicam) arcana, quibus Hierarchia Papalis, ad fastigium suum perducta, ac hodiernum sustinetur, illud vel præcipuum esse, quod, ut causas, quas vocant, spirituales & Ecclesiasticas, ita & personas, Clerum puta universum, Civili potestati eximere, per gradus tentaverint, Dn. BOEHMER ad tit. X. de foro compet. solide probatum dedit, quo L. B. brevitas studio remitto,*

THESIS XXII.

Quam inerti verò & frigidò schemate, hæc talia jactentur, quam siculnea sint argumenta, quibus suffulcianur, B. Dn. de CocCEL, in eruditissima Dissertatione: de fundata in Territorio & plur. locor. concurrente potestate, tit. 3. in claram lucem protulit, pondero.

deroſſimis que rationum & testimoniorum momentis evincit, & jure Naturali & positivo Divino, Moribus gentium, Jure civili Romano, quin & Canonico antiquiori, æque ac decretis conciliorum & institutis veteris Ecclesiæ Clericos civili, in Territorio, sub quo morantur, potestati subiectos esse: quæ singula huc conducere, jam quidem non vacat, illud tamen, quod in fine *d. tit. 3.* pro consecrario subjungit, defendendum simul suscipio. Quod si hodie causa Clericum concernens, ad condominos Territorii, quorum alter Evangelicæ, alter Catholicæ Religioni addictus devolvatur, cum hic secundum principia suæ Religionis, partibus Judicis defungi haud queat, Evangelicum & Dni. Territorii & Judicis partes, in Clericum illum exercere posse recte, monet supra dict. *P. de Marca de concord. sacerdot. & Imp. L. 2. cap. 7. §. 8.* ibique Dn. BÖHMER.

THESIS XIII.

Evangelicos quod attinet, suspensa quoad illos, Clericalis illa Juris Diocæsani potestas, per *pac. Religios. & Westphalicam*, re ipsa vero plenarium jus circa facta Regionum Dominis, huic Religioni addictis assertum est. Quemadmodum vero aliunde constat, sub ipsis Reformationis initiis, Consistoria ad Exemplum Officialatum instituta & ordinata fuisse: ita ex eodem quidem principio profuxit, ut in plerisque Germ. Regionibus, Ministri verbi divini, eorumque officiales curiis sive Consistoriis Ecclesiasticis subsint; id ipsum tamen, sicut à mero Domini Territorialis beneplacito dependet, ita minuere hanc exemptionis prærogativam, aut plane tollere, eidem omni tempore liberum manet, id quod Exemplis nonnullis comprobavit Dn. BÖHMER *ad tit. X. de foro competent. §. 38. Ordinat. principat. Consistorii Hasso Cassellani cap. 8.* nominatim eo referens. Plane in delictis gravioribus, quorum poena est capitalis, sive corporis (ut dicunt) afflictiva, de jure can. quidem judex Ecclesiasticus cognoscit. *cap. 8. X. de judic.* ideoque à Consistorio sententia fertur, ut reus vel Monasterio includatur, vel detracto ornamento clericali, prævia

prævia inquam degradatione facta, brachio judicis secularis, puniendus tradatur, *cap. 10. X. de judic. cap. 6. X. de arbitr.* idque quoniam Consistoriis ecclesiasticis, bassa tantummodo (ut dicunt) jurisdictionis, (die Erb- und Nieder-Gerichte) non autem alta, sive merum Imperium, (die Ober- oder Peinliche Gerichte) est concessa. *HERON. SCHVREF. Cent. 1. cons. 26. n. 2. TOB. PAVERM. L. 1. de jurid. cap. 1. n. 14.* contra illum autem, qui se tantum dicit Clericum, etsi de ejus veritate adhuc dubiretur, ne judex quidem Laicus procedere potest *cap. 3. X. de ord. cogn. cap. 2. X. de judic.*

THESIS XXIV.

Nullo autem modo ob huiusmodi arrestatum, Judex adstringi poterit, ut illum pendente cognitione dimittat, secularique tradatur, sed eo usque in factum inquirendi, licentiam habet, donec constet, poenam corporis afflictivam posse dictari, daß etwas Peinliches könne wieder ihn erkannt werden. *ZOES. ad jus can. tit. de foro compet. n. 4.* sic, ut in Clericis, qui assassinatus criminis, ut & Fautoribus illorum *c. 1. de homicida in 6.* ac delinquentibus, atque in habitu seculari inventis *c. 1. X. de Apost.* ceterisque casibus à Barboſa *L. 1. J. Eccl. c. 39. §. 2. n. 69. seqq.* ibi allegatis, privilegiatum hocce forum penitus cesset.

THESIS XXV.

Inter eos autem, qui protestantibus annumerantur, si consistorium, huiusmodi crimen à Clerico perpetratum esse, advertit, quod vigore jurisdictionis altæ est vindicandum, poenæque capitalis aut corporis afflictivæ infligenda, cognitio causæ ac poenæ dictamen, ejusque non minus executio, ad magistratum & judicem secularem, sic tamen, ut degradatio non obliviscatur, remittitur, quod prius clare decisum reperitur, in *Ordin. Eccles. tit. von beyden Consistoriis cap. 10. §.* dann ob sich wohl ihr (scilicet der Consistoriorum) Erkenntniß nicht auff Leib und Leben erstrecket / welches den Gerichten der weltlichen Obrigkeit vorbehalten / & in *O. P. de Anno*
1612.

1612. tit. von Consistorial-Sachen n. 7. §. und weil vors andere/
 vermöge der Anno 1580. publicirten Kirchen-Ordnung sub Tit. von
 immunitatibus und Freyheiten der Kirchen-Diener / die Schul-
 und Kirchen-Diener allein die Real-Klagen und hohe Freveln in
 Malefiz-Sachen / nicht aber in Schuldhändeln / und andern
 actionibus personalibus vor der weltl. Obrigkeit belanget werden
 können / inmassen dann solches bisher in unsern Consistoriis ge-
 halten &c. als lassen wir es bey erwehnten Verordnungen /
 Rechten und Herkommen billig bewenden &c. ultimum autem
 jure civili dispositum esse, legimus, in *auth. Clericus C. de Episc. &
 Cler. vid. STRYCK ad BRVNNEM. ius Eccles. L. 2. c. 19. §. 29.* addatur
 LYNCK, *ad Decret tit. de foro compet. §. 2.* & adequatam sanctionis
 hujus rationem esse, quod jura non permittant, Clericum vel Episco-
 pum, cujus personam consistoria repräsentant, interesse judiciis cri-
 minalibus, in quibus de pœna sanguinis reo infligenda agitur *c. cleri-
 cos 5, &c. sententiam sanguinis pr. x. ne Cleric. vel Monach.,*
 in tantum, ut nec adjumenti quicquam, vel auxilii, pœnarum dicta-
 mini & executioni Clericis afferre liceat *d. cap. Clericos &c. senten-
 tia sanguinis ibique Gloss. & Canonist. ne Cleric. vel Monach.,*
 nemo in dubium vocabit,

THESIS XXVI.

Interim utut Clerici ex speciali privilegio in Consistoriis sint
 conveniendi, judicemque secularem non agnoscant competentem,
 plures tamen dari solent casus, in quibus Clericus seculare forum de-
 clinare nequit, e. gr. si Laicum conveniat, *c. 5. x. de foro compet.*
 Citatio quoque edictalis, moto creditorum concursu decreta, &
 in trium Dominorum Territoriis affixa, tam Clericos quam Laicos,
 subditos atque extraneos concernit: Huc spectat, si Laico Clericus
 succedat, vel si conveniatur in foro rei sitæ: nam tunc nihil interest
 Clericus, sive Laicus sit, modo de rebus profanis, non ecclesiasticis
 lis moveatur, cum hic rem potius quam personam respiciamus *l. fin.*

C

C. ubi

C. ubi in rem actio Cap. 5. X. de foro compet. Neque Clericus, qua talis, sed qua possessor bonorum ad alios pertinentium, consideratur. Adeoque obstare non potest, quo minus hac ratione ad forum seculare, quod aliàs prohibitum est, remittatur, *auth. statuimus C. de Episc. & Cler. cap. nullus cap. si diligenti X. de foro compet.* MYNS. cent. 4. obs. 22. ZANGER, de Except. p. 2. c. 1. n. 59. STRUV. Exerc. IX. th. 49. Nullæ enim qualitates, nullaque privilegia, in hoc foro attenduntur.

THESES XXVII.

Porro in iudicio *ex l. diffamari & l. si contendat*, forum provocantis Clericus, quippe qui in causa principali actoris vices sustinet, sequi tenetur. *Mev p. 3. dec. 213.* Et quemadmodum Clerici in Electoratu Saxonico à successione feudi, non arcentur, *Constit. Elector. 28. p. 3.* sic eundem à Laico, intuitu feudi foro Domini Laicalis conventum, ibi iudicium suscipere cogi posse, nemo est, qui ignorat, quia illud, quod quaestiones feudales, non nisi proprium iudicem agnoscant *c. 6 & 7. X. de foro compet. cap. 5. & 13. X. de iudiciis*, omnium ferè ore est, præcipue cum Clericus hic non qua Clericus, sed qua vassallus consideretur. *Cardin. de Luca tract. de iudic. disc. 35. n. 40. & de iurisd. disc. 59. n. 14.* non minus quoque in casu, ab alio intentatæ evictionis, ad præstandam Emptori assistentiam, foro iudicis Laici, coram quo causa illa principaliter ventilatur, Clericus præscribere nequit *l. 49. pr. de iudic. ibique BRVNN. LYNCK. in analect. d. l. MYNS. cent. 1. obs. 22.* etsi pro ipsa evictione præstanda, sive emptorem v. gr. defenderit, sive non, aut causas, quare assistere non teneatur, alter allegaverit auctor, coram suo foro conveniri debeat. Nam hæc iudicia non sunt connexa, sed diversa, cum in priori venditor & emptor, unam sustineant personam. In hoc vero emptor venditorem, tanquam sibi obligatum & reum convenit, adeoque etiam ex Regula generali, ejus forum agnoscere tenetur *l. fin. C. ubi in rem act.* neque aliter quam defensionis

tionis gratia, se alterius Jurisdictioni subjecit. SAND *dec. FRIS. L. I. D. 5. STRUV. Exerc. XXVII. th. 32.* unde sponte sua fluit, iudicem etiam si ipse venditor sit, & de evictione teneatur, posse ad præstationes, ex prædicio in alium translato, solvendas, emptorem, cum diversa, alia publica privata alia subsit jurisdicatio iudicisque consideratio, condemnare MEV. *p. 5. Dec. 54. BRVNN. ad l. 59. de evict.*

THESIS XXVIII.

Itidem in reconventionem, si modo res, ratione cuius lis instituitur, ita se habeat, ut illius cognitio Judici Laico competat, forum Laici minus recte declinabit actor, atque non immerito vulgato isto, *cujus in agendo quis observat arbitrium, cum habere etiam contra se iudicem, in eadem causa non dedignetur. can. 1. caus. 3. q. 8. & l. 14. C. de sentent. & interlocut.* illi obviam ibimus. *add. Nov. 96. c. 2. §. 1.* Et sane ipsa legis dispositio, vel maxime huic juri, non minus atque tacita à privato facta prorogatio, causam dedit. vid STRUV. *Exerc. IV. th. 59. §. legalis & necessaria.*

THESIS XXIX.

Illud negari quidem haud potest, quod clericus non sit condemnandus à iudice Laico, *cap. nullus X. de foro compet.* sed regulariter tamen hoc de *con-* non vero *reconventionem* est intelligendum, utut & frustra contra *cap. 17. X. de Judic.* Clericum ad iudicem secularem trahi posse, affirmaveris; quia sponte sua, & ex liberissima voluntate, hunc pro se elegit, quapropter ex necessitate legis, eundem contra se admittere tenebitur, vox autem *omni-* *nò* in fine allegati *cap.* posita, ad appellationem & denegatam iustitiam, de quibus tantum agitur, non vero reconventionem pertinet, BACH. *ad Treutl. tit. de Judic. th. 9. Cardin. de LVCA tract. de jurisd. disc. 94. n. 15.*

THESIS XXX.

Verum enimvero, cum pluribus privilegia Clericorum, singulariter hic scrutari, paginarum & temporis ratio non permittat,

generaliter tantum monuisse, sufficere credo, quod clericus secundum placita Juris Can. semper gaudeat foro privilegiato, nisi *a*) ratione rei sita contra eum actio moveatur. *cap. 1. de privil. in 6. & cap. 6. X. de foro compet. β*) si iudicium in Clerico continetur, quod in alio erat ceptum, *γ*) nisi conveniatur tanquam heres defuncti, nam tum succedit in omne jus quod defunctus habuit, & repræsentat personam ejus, vid. MYNS. *cap. 2. obs. 67. GAIL. L. 1. obs. 37. n. 3. cum seqq. Afflic. Dec. 2. gram. Dec. 61. L. 1. δ*) nisi illi renunciet: de qua renunciatione quomodo fiat ac valeat, sequente Sectione, secundum ordinem *l. in lenitate præpositæ*, jam porro dicendum.

SECTIO II.

De valida in instrumento facta fori privilegiati renunciatione.

THESIS I.

CONsideratis hæcenus singularibus in *d. l. 29. C. de pactis memoratis Fori privilegiis*, ad specialem nunc progredior sectionem, de valida in instrumento facta fori privilegiati renunciatione, ubi, ut promisso in propositione supra facta, satisfaciendam, delibandum erit, an renunciatio fieri possit? De eodem dubitatum olim fuisse, refert LLator, verb. *licet antea dubitabatur*. Ut autem diffusum præsentis materiæ ambitum, certis cancellis includam, renunciatio alia est generalis, qua quis omnibus sibi de jure competentibus, in genere renunciat privilegiis v. gr. si dicat; *Er begeben sich hiermit aller rechtlichen Behelf/ Wohlthaten und Freyheiten/ die ihme von Rechts und Gewohnheit wegen/ zu statten kommen können/ oder möchten/ so wohl die bereits eingeführt/ als auch die künftig durch neue Gesetze/ Statuta oder Gewohnheiten introducirt/ oder durch menschlichen Wis und Verstand/ sie möchten Nahmen*

Nahmen haben / wie sie wolten / erfunden werden solten ꝛ.
de quibus vid. KLOCK vol. 2. conf. 48. n. 2. alia specialis, quando
 se. quis certo sibi competenti in specie renunciat privilegio, uti in
 præsentī materia e. gr. si addatur instrumento; und in specie der Ex-
 ceptioni fori non competentis, immassen er seinem foro privile-
 giato in bester Form Rechtens / wie solches immer geschehen
 könte oder möchte / hieirinnen wolte renunciëret haben / ꝛ.

THESIS II.

Sicut autem multa sunt, quæ fori hujus renunciacioni obi-
 eem ponunt, facultatemque hanc privilegiatis personis denegare
 videntur; (vid. RAPHAEL. *ad l. contraxisse ff. de obl. & act. l. si con-*
venerit de jurisd.) ita priusquam ad validitatem illarum progredior,
 impedimentum illud è medio removendum erit: sive enim
 conditionem personarum respicias; hæc evitare nequit, quo minus
 adeat judicem competentem, & cui reus sit subjectus, actor enim
 sequitur necessariò forum rei, & non contra *l. juris ordinem C. de*
jurisd. omn. jud. sive æquissimas veterum Imperatorum constitu-
 tiones, accurata mentis indagine perlustres, nemini privato alteri
 euidar., cui sc. non competit, novam jurisdictionem dare, nec eam
 sine litis contestatione prorogare, licitum est. *d. l. 3. C. de jurisd.*
omn. jud. & l. 18. ff. de jurisd. adeo, ut ad forum incompetentis
causam trahens, propterea multari soleat l. in criminali pr. C. de
jurisd. omn. jud. & judici, qui præter, & ultra jurisdictionem suam
 jus dicere velit, impune non pareatur, textus in *l. ult. ff. de jurisd.*
 Nec potestas decet privatos, forum suum pro lubitu mutare, sed
 ipis ex eo illa merito adimitur, quoniam magistratui alicui esse
 obnoxium, à jure publico venit, quod arbitrio privatorum non
 potest mutari, *arg. l. nemo potest ff. de legat. 1. & quod plurimum,*
 privilegium fori competentis, non pro milite, vel sacerdote, vel
 dignitate gaudente, sed pro jus dicente, ut supra jam dixi, intro-
 ductum videtur. Quorsum enim tot judicia pœnalia, quibus ma-
 gistra-

gistratus jurisdictionem suam tuetur: Unde Anglus, dicat, inquit, *judex, ponas manum ad stagnum, & non recedas, donec solveris quinquaginta, ad quæ te condemno, quia talem injuriam mihi intulisti, in contentum meæ jurisdictionis.* Si pro lubitu eam declinare liceret, & denique judex ipse in quem renunciatum, quoniam sub jurisdictione sua non habet renunciantem, vi cogendi destituitur, ita ut nec absentem ex alieno territorio citare, nec sententiam quam adversus contumacem protulit, executioni mandare possit: Est enim judex extra jurisdictionem suam instar privati *l. fin. de jurisd.* adeo ut actus jurisdictionales, ab eo frustra exercentur, quin dicam, quod quilibet judex intra limites jurisdictionis suæ constringatur, nec alterum in exercitio juris sui inquietare possit § 4. *Inst. de Attil. tur. d. l. fin. de jurisd. Nov. 96. cap. 1.*

THESIS III.

Verum jurisdictionis, non potest nisi communis esse, adeo ut tam ad jus dicentem, quam cui dicitur, pertineat. & *l. 18. ff. de jurisd.* non de renunciante, sed jurisdictionem prorogante, quæ prorogatio non nuda fit conventionem, sed ipso facto ad eundem judicem extraneum, loquitur. Quamobrem nec obstantibus aliis dubiis, cuiuslibet, qui privilegiatum habet forum, isti renunciare, non est prohibitum. *d. l. 29. C. de pactis l. 1. ff. si quis in jus vocatus. l. si convenerit ff. de jurisdic. cap. significasti x. de foro compet.* adeo ut nec consensus requiratur, vel licentia judicis ordinarii, sed conventientium tantum sufficiat *l. 1. & 2. ff. de judic. l. 1. §. & post operis ff. de nov. oper. nunc Jas. ibid. n. 11.* quia consensu privato, illius Jurisdictionis prorogatur, qui juri dicendo præest *text. in l. 1. & l. privatorum C. de jurisdic. omn. jud. Myns. cent. 1. obs. 88.* ubi dicit, propter factam renunciationem privilegii fori, Camerae jurisdictionem fundari, vid. *GAIL. L. 1. obs. n. 29. eo usque, ut voluntatem renuncians, mutare non possit; quod & AFRICANUS in l. 18. disertè affirmat, atque Imperator in l. nostra, quando dicit: Sarcinatus*

cimus, nemini licere adversus pacta sua venire, & contrahentes decipere.

THESIS IV.

Quemadmodum itaque nemo postea illud impugnare potest, quod semel approbavit *l. 9. ff. de negot. gest. l. 5. de Decret. ab ord. fac.* & nemini licentia data, voluntatem suam in alterius mutare iacturam *l. 75. de R. l. cap. 21. de R. l. in 6.* ita hoc eatenus procedit, quatenus fori privilegium principaliter constitutum reperitur, in favorem renunciantis, secus, si favorem Judicis & magistratus simul concernat, tum enim, nisi ipse consentiat, renunciantique concedat, ejusmodi renunciatio ipso jure erit invalida, uti contingere solet in privilegiis exemptionum, quæ statibus quibusdam Imperii, Cæsarea Majestas concedere consuevit, quo nemo coram Romwileni, aliove Tribunali subditos eorum convenire s. in jus vocare possit. Interest namque hic utique ipsius exemptionis, ne subditi sui lites, per alterius judicis sententiam dirimantur, talemque suam Jurisdictionem amittat: sic nec Studiosi Rectoris Magnifici forum declinare poterunt: tam altas enim forum hocce privilegiatum, hodie egit radices, ut nec volens studiosus, (qua studiosus istius Academix manet) eas evellere, aut alterius jurisdictionem prorogare possit: Nam etsi quilibet favori pro se introducto, licite possit renunciare, non minus tamen hæc Regula patitur limitationem, nisi ita datum sit, ut insimul ordinem concernat, uti in hoc casu accidit, in cujus proinde præjudicium, ne dicam contemptum, prorogatio vel fori renunciatio, nihil operabitur arg. *l. si diligenti X. de foro compet.* verum integra Academix manebit avocatio VULT. ad *L. 1. C. de jurisd. n. 168.* MATTH. STEPHAN. *de Jurisd. L. 1. C. 22. n. 37. alique*, ac sic consensus quoque Studiosi, hic parum proderit, quoniam renunciatio semper tacitam sub se habet clausulam, *salvo jure tertii.* Quomodo autem, cum toti ordini hoc modo præjudicaretur, salvo jure tertii id fieri possit, nisi cum ratihabi-
tione

tione ipsius ordinis fiat, non video. *vid. MARTA de clausul. p. 2. clausul. 69. n. 1.* neque distinctionem STRYCKII *in not. ad Lauterb. tit. de judic.* utrum in toto se jurisdictioni Rectoris subtrahere velint, an in particulari quadam causa, cum utrobique eadem subsit ratio, præjudicium sc. ordinis, approbare possum: Nam hic quoque vulgata juris Regula locum occupat: *Quod juris est in toto, quoad totum, id juris est in parte, quoad partem. l. 76. de R. V. l. 82. §. 3. de legat. 1.* Attamen cum hoc singulare in Studiosis, quod non tam à juramento, cum non in omnibus R. I. Academiis, sacramentum ab ipsis, dum matriculæ nomen dant, exigitur, quod exemplo Academix hujus Marburgensis, Giessensis aliarumque manifeste comprobatur, & nihilominus Studiosi forum Rectoris declinare in illis nequeunt, quam potius moderno & mutato rerum statu, qui multum à temporibus Friderici Imperatoris, cujus *auth. habita C. ne filius pro patre est*, discrepat, desumendum videtur: sic ad alios v. gr. milites, hoc privilegium sane maxime restrictum, extendi nequit. Et quamvis nec Clerici de jure can. fori privilegio renunciare possint, quia & illud, non illis solis, sed toti ordini concessum sit, *sec. cap. significasti de foro comp. ubi Gloss. & Abbas in verbo MANIFESTA cap. si diligenti §. fin eod. Jo. ROBERT. MARANTA spec. aur. p. 4. dist. 11. n. 2. de ord. judic.* secus tamen hoc se habet de jure civili, per sæpe alleg. *l. 29. C. de pactis*: ubi expressè Imperator rescribit. *Quodsi quis confessus fuerit, se non usurum fori præscriptione, propter Sacerdotii prærogativam, non liceat ei, adversus suam conventionem venire. vid. l. 51. C. de Episc. & Cler. B. STRYCK. V. M. tit. de jurisd. §. 22.* sicque in terris Imperii servari debet, ex Regula: *Quando leges & canones diversa statuunt, & inter se pugnant, quælibet lex servatur in suo foro, in causa indifferenti. MARANT p. 3. n. 73. de ord. jud. SCHNEIDEW. in Inst. tit. de nupt. in pr. n. 1.* Nec Vasallus jurisdictionem, Domino suo invito, in alterum prorogare potest, & si fecerit, nullius est præju-

præjudicii prorogatio illa, sed Dominus ab alterius jurisdictione, illum revocandi jus retinet. *BAL. in d. l. si quis n. 2.*

THESIS V.

Ceterum quemadmodum omnis exceptio firmat regulam in casu non excepto *l. 1. de R. J.* ita, quoties quæritur de renunciatione fori, an valeat? distinguendum est, utrum lex vel Princeps, in favorem superioris, de foro disposuerit, an vero solum respectu privatorum, sic, ut singulis, qua singulis, competat? Primo casu, quia privatorum pacto illud licitum non sit, quod publica lege est prohibitum, *arg. l. 5. C. de LL. l. 38. ff. de pact.* renunciatio privilegii fori, jurisdictionisque prorogatio, absque consensu superioris, cujus simul interest, fieri nequit. Altero autem casu renunciatio utique valebit, cum de unius tantum favore, non autem magistratus, aliàs competentis hic agatur.

THESIS VI.

Distinguitur itaque renunciatio in illam, quæ est juris privati, & illam, quæ est juris publici, nec minus vel juris permissivi, vel prohibitivi: priori intuitu renunciationem validam esse, non autem posteriori, concedunt omnes; Satis grave enim hic dubium, quod sacris Catholicis additi nobis movere videntur, quando probare satagunt, Clericos ab omni Jurisdictione seculari penitus exemptos esse, adeo ut neque per prorogationem voluntariam, neque per juramentum forum suum privilegiatum declinare valeant. *arg. c. 12 & 18. X. de foro compet. can. 43. causa 11. quest. 1.* pro ratione allegantes, renunciationem istam non esse juris privati, sed publici, non permissivi, sed prohibitivi, idque ex *Concilio Carthag. III.* probare conantur; ubi sub poena amittendæ rei evictæ, Clericis prohibitum est, seculari judicio se se submittere, *siquidem ad eligendos judices inique de Ecclesie consortio judicat, qui de universa ecclesia male sentiendo, de judicio seculari poscit auxilium:* Ast enim vero, longe aliam jurisdictionem Episcopaliæ faciæ prioribus seculis fuisse, cum lites adhuc sine strepitu forensi, per modum amicabilis compositionis componeren-

nerentur, qualis compositio Clericis in primis commendatissima esse debebat, indeque ad hodierna judicia Episcopalia, à civilibus litium prolatione & expensarum magnitudine haud diversis, solidè probatum dedit, *Dn. BÖHMER ad d. tit. X. §. 40.* pariter & altera ratio pontificia, quod hoc privilegium fori non personæ seu singulis, sed toti collegio concessum sit, æque infirma est, cum privilegia intuitu singulorum collegiis concessa, omnino renunciationem admittant, eo quod nullum universitatis præjudicium hic subsit, sicut ex Stephani tract. de jurisd. pluribus evicit *Dn. BÖHMER d. l. §. 41.*

THESIS VII.

Quapropter rectius Justinianus in verb. *si quis in instrumento confessus fuerit, se non usum fori præscriptione, propter Sacerdotii prærogativam &c.* probat, Clericorum collegio, illud privilegium ita esse concessum, ut singuli eo gaudeant, adeoque singuli etiam eo recte renunciunt; modo conventio non dolo malo, aut contra leges fuerit inita, cum alia sit regula juris antiqui, omnes licentiam habere, his, quæ pro se introducta sunt, renunciare: quod perbelle non minus demonstrat STEPHANI de jurisd. L. 1. cap. 22. n. 35. detrahit enim renuncians Clericus, & jurisdictioni alienæ se subjiciens, de jure suo proprio, non de jure publico. CUJAC. B. STRAUCH, ad l. 29. c. de pact. diff. 1. cap. IV. 32. seqq.

THESIS VIII.

Apud Evangelicos, verbi divini ministri, consistorii Ecclesiasticis, ut supra vidimus, equidem subsunt, sed non ex præscripto juris can. verum ex mera Principum indulgentia, qui proinde hanc exemptionem restringere, minuere, vel penitus tollere possunt: sic in Electorali Saxonia à Consistoriis ad Regimen Regium licite provocant vid. SCHILTER *inst. jur. can. lib. 1. tit. V. §. 13.* unde tanto minus dubitandum, fori renunciationem ab iisdem factam, de jure validam esse. Dominus BÖHMER d. l. §. 38. & 41. GREVÆUS *concl. præf. 37. n. 14. seqq. Resp. scab. Lips. 1657.* Par enim hic obtrinet ratio ac
id

in privilegiis ministris Principum concessis, ubi nemo facile affirmabit, eos citra præjudicium reliquorum, foro suo privilegiato non posse renunciare. Sed differentia hic est facienda, inter renunciationem, prorogationem & promissionem solutionis, certo ac denominato aliquo loco faciendæ, cum hic, qui alio loco veluti Marburgi degens, si Gießæ solvere promittat, ibidem videatur contraxisse, quia effectus solutionis eo refertur finalis, atque inde nequit contractum semel initum, sine consensu alterius contrahentis venire, illumque decipere, ex regula *quod summa potestas inhæreat territorio, finiatur in territorio, & in territorio sit fundata*. Locus namque solutioni destinatus, contractus partem facit, sicut & dies. Prorogatio vero jurisdictionis, facit extensionem & habitus & actus, & terminos suos naturales excedit, unde merito litis contestatio accedere debet, ne poenitentia locum habere possit, quoniam ipsa prorogatio sit denique effectivè, per litis contestationem, renunciatio autem statim valida est, quia renunciatio hoc agit, ut jurisdictionem ei tribuat, contra quem alias exceptionem fori incompetentis allegare potuisset, quam poterat declinare. Hinc exceptio declinatoria per hujusmodi renunciationem removetur.

THESIS IX.

Interim Judex, cujus jurisdictio prorogatur, non potest sententiam suam mandare executioni, quia non est judex, nisi usque ad sententiam, Guido *Pape quest. 77. n. 4.* sed per requisitoriales litteras, competentem ad executionem suæ sententiæ, debet implorare, nisi sub iudicis prorogati jurisdictione, bona renunciantis sint sita arg. *l. 47. pr. de legat. 1. l. 10. & 11. de R. V.* quoniam ibi in actione reali, ex Regula, *quod forum speciale non excludat generale l. 50. pr. & q. fin. de judic.* judex est competens, aut de iudicio sisti & iudicatum solvi, partes sufficienter caverint. Consent. HILLIG. *ad DONELL. l. 17. cap. 10. circa fin. & Merv. ad jus Lubec. quest. prælim. 2. n. 20.* Cum enim nec ordinarius sententiam suam, in alieno territorio, nisi per

subsidium competentis iudicis exequi possit. *arg. l. 15. ff. de re judic. l. 45. §. 1. de judic. Nov. 134. cap. 5.* inde plus juris prorogatus non habebit, etsi non negem, ex sententia à prorogato iudice dicta, actionem iudicati posse institui, coram iudice rei sitæ vel domicilii, per ea, quæ habet *Wissenb. ad ff. tit. de re judic. §. 19.*

THESIS X.

Sic ex hæcenus consideratis nunc facile intelligi poterit, non solum renunciationem fieri posse, atque valere, sed etiam exceptionem præscriptionis, contra conventionem esse invalidam. Nam, si renunciatio adeo est servanda, ut nemo regulariter ab ea recedere possit: necessariò etiam præscriptio contra conventionem expirabit.

SECTIO III.

THESIS I.

Supereff, ut ad ultimam dissertationis partem progrediar, ubi ipsa sanctio, *præposita l. 29. C. de pactis*, consideranda venit, siquidem ut iudex, fori declinatoriam post renunciationem admittens, litem suam faciat. Quemadmodum enim in veteri illo Romano Imperio Imperator fons erat, atque origo omnium legum civilium, ex quo, & in quem, omnes legum fluebant & refluxebant interpretationes, tanquam flumina de mari & in mare, sic, ut omnes dignitatum ac magistratuum thesauri in eorum conditi, *CURT. jun. cons. 1. n. 17. JOH. BORC. de feud. cap. 4. n. 12.* adeo ut Iudices suos, si quid contra leges suas fecerint, plectendi & removendi potestas in illum fuerit collata. Ita non minus & legem iudicibus Imperii sui præscribere voluit, quo secundum intentionem suam ac voluntatem, lites dirimant, quando dicit: *omnes itaque Iudices nostri hoc in litibus observent*: nim. ut iudicent in hoc casu secundum illud, quod in l. præscripsit, ita ut hujusmodi observatio & ad pedaneos Iudices, & ad compromissarios, & ad arbitros electos perveniat.

THESIS II.

Qui Iudices sint pedanesi, qui compromissarii, quique arbitri

tri electi, res est protrita. Dicebantur nim. iudices pedaneidelegati *l. 5. e. de judic. speciales l. ult. ff. de offic. prætor.* Additi iudices ac Cognitores dati, *l. 3. de jurisd. l. 12. l. 46. l. pen. de judic. tit. C. qui pro sua jurisd. judic. dare.* Arbitri & recuperatores *Theoph. pr. Inst. de interd. &c.* verum cum Judicum pedaneorum nullum nobis vestigium sit relictum, non opus erit, de officio eorum anxie inquirere, qui antiquitati incumbere amat, legat PEROTTVM & CALVINVM ad *tit. C. de pedan. judic. desider.* HERALD. animadv. contra SALMAS. *l. 5. c. 14. n. 19. seqq.* Quapropter ad Compromissarios transco, iudices sc. qui libero pattium consensu litis decidendæ gratia electi, officium hoc suscipiunt, quorum decisio stipulatione poenæ solet muniri *l. 1. derecept. qui arbitr. recep. l. societatem §. arbitrorum ff. pro socio l. cum lege ff. de arbitris* i.e. ad quos ex compromisso itum est. CAMILL. BORELL. *tract. de comprom. §. 3. gloss. 3.* de cujus constit. vid. STRUV. *Ex. 8. th. 97. cum seqq.* Quomodo autem coram hoc arbitro renunciatione fori cognosci possit, valde dubium existit. Nam cum compromissarius non propter competentiam fori, sed compromissum adeatur, sive compromissario intelligas oppositam fori prescriptionem, inepta erit exceptio, adeo ut non quærat, an renunciatio fori compromisso facta teneat, nec ne? sive arbiter super hac ipsa quaestione, an renunciatio fori valeat, nec ne, acceptus sit: frustranea erit cognitio, quæ ab Imperatore nostro *in d. l.* jam affirmativè est definita, sive super facto compromissum esse dixeris, an facta fuerit renunciatio: non est qua compromissarius litem suam facere possit. Compromissarii enim Judicis partes tantum sunt, ut inquireat, an fuerit probatum, renunciationem fori esse factam, cujus tamen factæ renunciationis effectum cognoscere, cum non tangit, adeoque nec in hoc litem suam facere potest. Ut ad arbitrum pertineat quaestio, an renunciatio valeat? Dni. STRAVCH. retinebo explicationem, qui dupliciter quaestionem accipit, sc. in thesi, qua ratione quaestio juris est mota, jamque per Imperatorem decisa, quo sensu ad arbitrum pertinere nequit,

quit, quoniam de articulo iuris compromittendum non est *l. 6. C. ibi* BALD. *Salicet. Raphaël C. de rebus cred.* vel hypothefi, an sc. Tui militis, aut sacerdotis renunciatio valeat? quæ mixta est quæstio, & arbitrum tam ad jus renunciantis quam factum, i. e. renunciationem ipsam respicere obligat: si postea de facta renunciatione constat, secundum eam, quæ Imperator præscripsit, est iudicandum? sin secus fecerit Iudex, litem suam faciet, quod idem Sanctio Imperatoris vult, per verba, *quod si neglexerint* secundum hanc sc. suam decisionem pronuntiare, *litem suam facere intelligantur.*

THESIS III.

Lex noviter constituta si subditos obligare debet, parvi, imò nullius aliquando momenti foret, nisi pœna transgressoribus illius, fuerit adjecta, quod nec hic LLtor omittit, sed illis, qui secundum hanc à se decisam legem non iudicant, pœnam dicitur, dicens, *eos litem suam facere:* & communis omnimodo hæc coercitio est iudicium male iudicantium, quod litem faciant suam, i. e. litem in se transferant, sic, ut ex iudice fiat reus, dum sc. parti læsæ ad omne tenetur præstandum interesse, adeoque eum indemnem servare *l. fin. de var. & extraord. cognit. pr. Inst. de oblig. quæ ex qs. del.* Ratio est, quia iudex, vel arbiter, qui aliquem contra legem condemnare non erubescit, si ex actis appareat, quod sit absolvendus, censetur in dolo esse *Alex. cons. 273. vol. 2. n. 14 in caus. vert.* qui autem dolo se agit, committit delictum, quod non debet manere impunitum,

THESIS IV.

Antequam dissertationis meæ abrupam filum, coronidis loco monendum licebit, inutilem ac plane superfluam illam circa renunciations cautelam esse, quæ nonnulli obligationum instrumentis pro firmamento userunt, ut sc. primo specialiter, deinde generaliter renuncient, dein subijciant, *se insimul renunciare velle regule, quæ dicat, quod renunciatio generalis non valeat, nisi præcesserit specialis.* Quid enim magis hæc, quam generalis, quando specia-

Carbasseos torquere sinus ut navita solers
 Novit, (quando ratis stridens aquilone procella
 Molem adversa ferit, fluctusque ad sidera tollit,)
 Salvus ut effugiat tumidi discrimina ponti,
 Felixque optati contingat littora portus :
 Sic DOCTORANDO portum contendere in alnum
 Per varios casus, exantlatosque labores,
 Perdidicisse datum est : ideò decoratus HONORE
 Itque, reditque domum placidus, duce numine fausto.

*Metro hoc novenario, Ppieriaturba novena nomine
 gratulantur & applaudunt*

*Domini Professoris Santorocci
 COMMENSALES.*

Ascendens juris, Frater per amande, Cathedram,
 Descendis multa non sine laude viri.
 Nec quicquam crescet, credas, mihi gratius ista;
 Gratulor ingenium non latuisse tuum.
 Saxeus est Helicon, fingunt, cantantque Poëtae,
 Sed vertex ferti floribus ipse niter,
 Sis præstans, promptus, durus perferre labores
 Sic Tibi perdocto præmia plura cadent.
 Totum per tempus cingat Te gratia Christi,
 Et Tua corroboret pectora firma fides.

*Multis adsertis pauca hæc subscribit
 fraternus integer amor.*

JOANNIS PHILIPPI WLOEMEN,
 T. T. P. S. Heintzenfis.

Marburg, Diss., 1725-30

ULB Halle

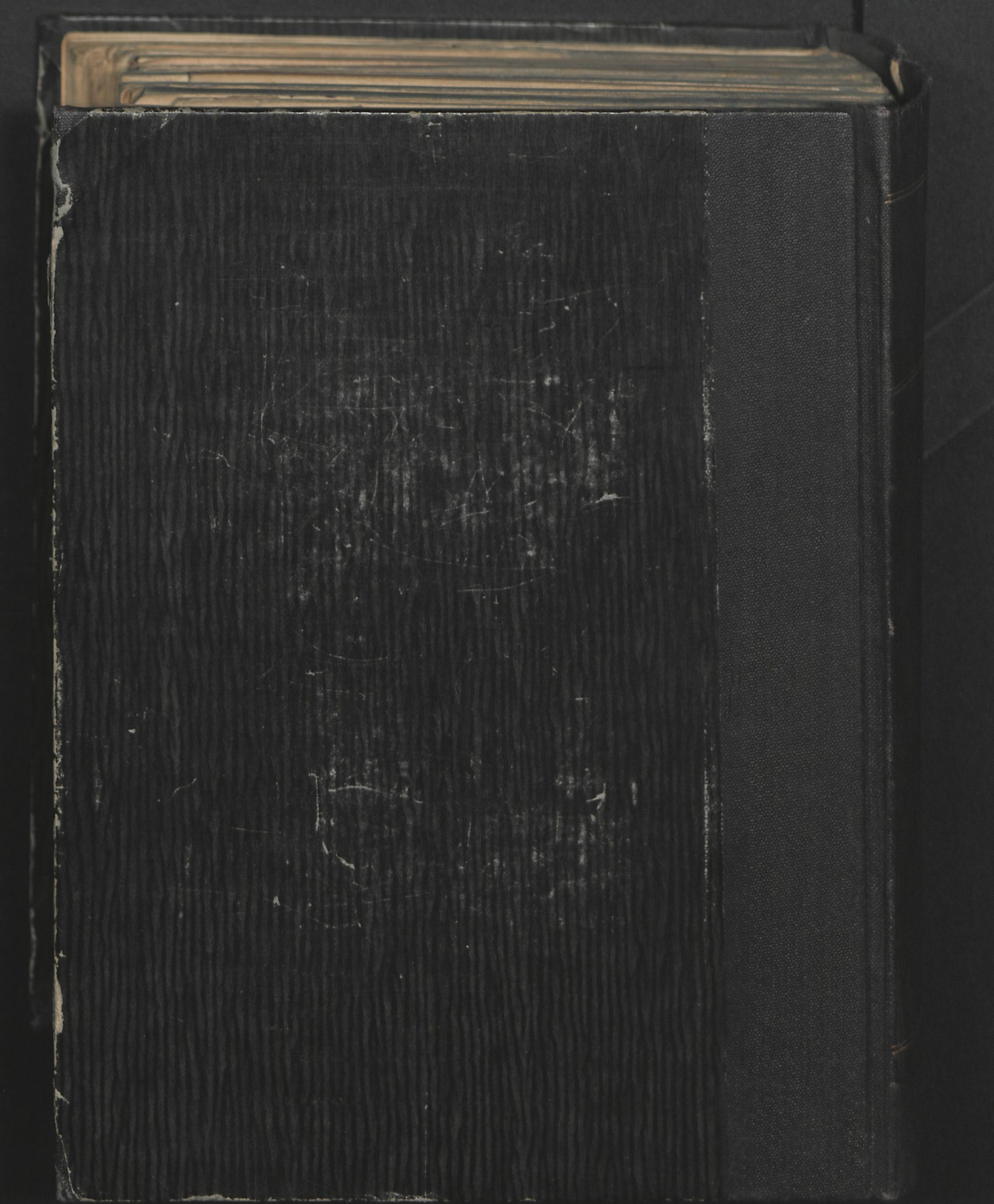
3

004 165 535

Sb.

19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
Centimetres

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

2
P. 145

Pub. 20. num. 43.
8
1726.5 //

DISSERTATIO INAUGURALIS JURIDICA,
DE
**VALIDA IN INSTRUMENTO FACTA FORI
RENVNCIATIONE,**

QVAM
Occasione L. si quis 29. C. de pactis,
DIVINA ASSISTENTE GRATIA,
EX
DECRETO ET AVCTORITATE
MAGNIFICAE FACVLTATIS JURIDICAE,
IN ILLVSTRI MARBVRGENSI ACADEMIA,
PRO
SVMMIS IN VTROQVE JVRE HONORIBVS,
ET PRIVILEGIIS DOCTORALIBVS RITE CONSEQVENDIS,
PVBELICO ET SOLENNI
ACADEMIAE PROCERVVM EXAMINI
DIE XXV. MENS. JVLII clb Idcccxxvi.
SVBMITTIT

STEPHANVS SIGISMVNDVS
WLØEMEN,
SAXO.

MARBVRGI CATTORVM,
TYPIS PHILIPPI CASIMIRI MÜLLERI, ACAD. TYPOGR.

